

Æg meini tað

Rigmor Dam, lærari, skrivar:

Onga viðmerking, takk!

Eg eri komin til Keypmannahavnar fyrri fyrstu ferð í hálvt annað ár. Vit ganga á Ráðhúsplássinum, eg og vinkonan. Tá hendir tað, sum bara má henda... angin av "en ristet hot-dog" kinir næsarnar, og aðrenn eg veit av, havi eg bitið eitt stórt petti av pylsuni. Sum hon smakkar væl — av Danmark.

"Men stokkut er gleðin og lagnan isaköld" tá vinkonan brennir formaningina í meg »Eg hatta nú so gott, alto, at tú etur hatta? Ert tú klár yvir, hvat er í einari sovarðnari pylsu? Tú hevði ikki etið hana, um eg segði tað! Antiklimax!!

Eg royni at umbera meg, meðan hon næstan fornermað eygleiðir, at eg, nú meira í treiskni, sodni pylsuna, hóast hon als ikki gagnast mær longur. Nú skal hon bara meltast og blotna — ikki njótast. Tað er tað sama hvørja ferð. Um eg ikki eri einsamøll, tá eg syndi, so er alt oyðilagt.

Tibetur fekk eg ikki varug mein av traumatisku upplivingini á Ráðhúsplássinum. Eg loyvi mær enn, uttan samvitskubit, at eta Fish and Chips á Vaglinum ella drekka sjokolátu við róma í á Konditarinum. Ella, sum herfyri, tá marglæti brast á meg og 9 ára gamla sonin: at sleikja litfagurt lagkøukrymmil upp úr lógvunum, eftir at vit høvdu etið makrónimar og turru kleynurnar úr spískamarinum! Vit hugnaðu okkum veldugt og eingin kom til skaða.

Tá er tað eg spyrji: hvat er tað, sum fær fólk at vera so ófólkalg, at tey koma sær at viðmerkja tað, sum eg seti til lívs? Er tað umsorgan fyrri korpusi mínum ella øvund yvir, at eg havi dirvi at bjóða lagnuni av? Jú, eg haldi, at tað er deydsoði, sum ótilvitvað verður projiseraður yvir á meg. Hetta merkir, at tey í veruleikanum høvdu ynskt, at tað vóru tey, sum settu tennimar í wienarbreyðið ella pylsuna. Men stýrd sum tey eru av alskyns dómadagsprofetum og ræðumyndum, les: kostráðgevu og trendsetarum, unna tey sær ikki at fróast um tær søtu síðurnar av tilveruni — hvørki so ella so. Og uttan at seta orð á tað, eru tað aska og fráhalð, sum dríva verkið, og fær tey at kenna intensitet í veruni. »For man kan jo dø af at leve«, tykist moralan at vera.

Um vit fylgja við í donsku fjølmiðlunum, lesa og hoyra vit dagliga um hugtøk, sum eg enn ikki kenni froyrøsku heitini fyrri, so sum pestisidur, hormonir, vækstfremmere, EU-direktiver, neytaði, nitrit og nitrat osv. Henda stóða hefur ein slíkan ótta við sær, at tað kennist sum at bíta í eitraða súreplið hjá óndu stjúkmammuni, tá gaffulin nærkast munnholuni.

Í Føroyum eru vit ikki so hysterisk hesum viðvikandi enn. Okkurt hissini gleps um, hvussu vandamikil maturin er, kemur av og á. Sum herfyri, tá onkur ráði okkum heldur at eta grasið frá seyðinum enn kjótið av honum! Men slíkt rínir ikki rættliga við her heima, Gud havi lov fyrri tað. Tí, hvat er tað ikki praktfult at eta. At skaffa, hagraiða, kokkerera, steikja, brúnka og ikki minst servera? Harvið ikki sagt, at maturin ikki kann vera heilsugóður, men eg biði meg undan allari fanatismu, hvat kosti mínum viðvikir. Um sósin smakkar best við róma, ja, so geri eg hana við róma, og Gud náði tann, sum finst at tí!

Purruterta til sína tíð og stókt riv til sína tíð, og onga viðmerking, takk.

Pokémon er nýggjasta dillan

Pokémon, sum er japanskt gameboy-spæl og teknirøð, er nýggjasta dillan hjá heimsins børnum. Nýggj töl vísa, at Pokémon fer at umsita fyrri meiri enn seks milliardir krónur um allan heim næsta ár

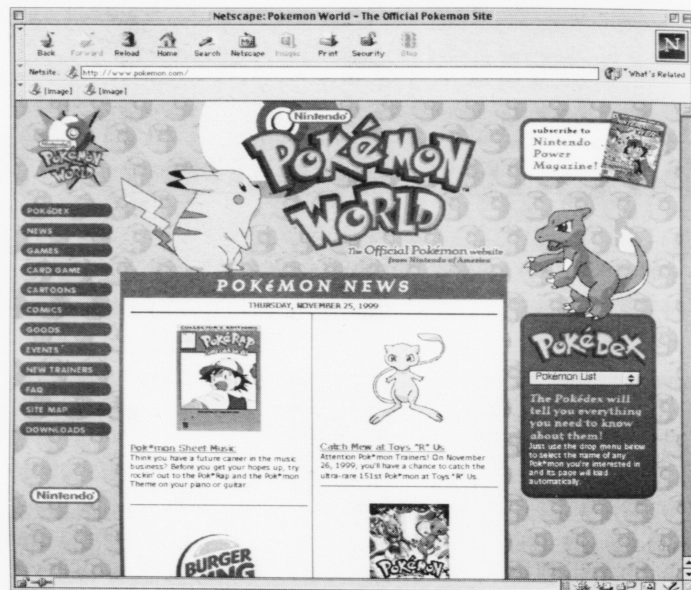
Turið Kjølbro

Størsta dillan millum børn nakrantíð er yvir okkum. Pokémon er heitið. Eitt hitt av dimensjónum, sum hevur elvt til størstu samliðjuna millum børn um allan heim nakrantíð. Og dillan er nú á veg hendarvegin. Tað snýr seg um japanska gameboy-spælið og teknirøðina Pokémon, sum TV3 júst hevur keypt rettindini til at vísa í Danmark, Norregi og Svøríki næsta ár.

Foreldur eru um at ganga frá verðini av orkumlan alla staðni, har Pokémon er komið undan kavi. Pokémon talar nevniliga til keyphugin hjá børnum, at keypa meiri og nýggjari alla tíðina. Samstundis hava sálfrøðingar ávarað ímóti ávirkanini av spælinum á tey smæstu.

Í farnu viku stakk ein nýggja ára gamal drongur ein vin niður í New York undir einum orðadrátti um Pokémonsavnikortini. Sama hendi í síðsta mánaði í Quebec í Kanada.

Kappingin var hørð um at gerast besta ávin. Vinnugurin fór til Sogn og Fjordane í Norregi, har lokalavisin Firda heldur til. Tað var serliga fyrri góðu myndin, at ávinin fekk virðisløna.

Av heimasíðuni hjá Pokémon (www.pokemon.com)

Hati-teldubrov

Børn skriva hati-teldubrov til tey, ið finnast at spælinum. Kritikalur hava ikki spart uppá krítið, tá ið teir hava funnist at Pokémon-filminum, sum teir halda er ógvuliga primitivt teknaður. Í New Jersey hevur ein bólkur av foreldrum saksøkt elektronikkfyrirkøni Nintendo og leikuketuni Hasbro, sum standa aftan fyrri Pokémon. Hesi skuldseta fyrirkøurnar fyrri at hava gjørt nokur av teim 151 savnikortunum so sjáldsom, at børnini keypa seg sjálv og teirra foreldur fátek í jagsranini eftir fullkomna savninum.

Í jólamánaðinum fyrri tveimum árum síðani fingur

700 japansk børn um somu tíð eitt herðindi, meðan tey hugdu at einum ávisum parti av sendingini um Pokémon. Parturin vísti eitt bumbulóp á ein av figurunum í røðini. Eitt lítið sekund blinkaði myndin fleiri ferðir í ymskum litum, og tað halda japanskir læknar kann elva til epilepsilíknandi herðini. Pokémon varð steðgað í fyra mánaðir, meðan kanningar vórðu gjørdar, og framleiðararnir broyttu eftir spælið.

Fyrsti spælfilmurin

Í farnu viku varð fyrsti Pokémonspælfilmurin frumsýndur í USA. Hann kom beinanvegin ovast á tindarnar á amerikanska

topp-10 listanum við eini atgongumerkjastolu á 52,1 mió. dollarar. Samstundis vísa nýggjastu solutoluni, at Pokémon fer at umsita fyrri yvir seks milliardir krónur um allan heim.

Vanliga senda fyrirkøurnar aftanfyrri Pokémon helst til størstu sjónvarpsstøðurnar í landinum, men í Danmark hava bæði DR og TV2 valt at lata vera við at senda sjónvarpsrøðina. Á TV3 hava tey ikki hava sama samvitskubit. Hadaði frættist, at Pokémon verður sent í komandi ári, men enn er ikki gjørt av, um tað verður til vdrs ella um biðað verður til heystar.

Verdens Gang 19.11.99

Firda besta lokalblaðið í Europa

Ávisin Firda í Førde í Noregi er kosin best formaða lokalblaðið í Europa

Turið Kjølbro

Kappingin var hørð um at gerast besta ávin. Vinnugurin fór til Sogn og Fjordane í Norregi, har lokalavisin Firda heldur til. Tað var serliga fyrri góðu myndin, at ávinin fekk virðisløna.

Tað eru journalistfakbløðini Medium Magazin í Týsklandi, De Journalist í Niðurlondum og eysturrikska Österreichischer Journalist, sum halda, at Firda er besta ávinin. Fyrst og fremst er tað nýtslan av myndum, sum skarar framúr. Týski avistilvinnarinn Norbert Küpper

sigur við Bergens Tidende, at tað er sjáldsamt, at lokalbløð hava so høga dygd í myndaarbeidinum sum Firda. Küpper sipar her serliga til myndirnar, sum verða brúktar í reportasjum. - Vit hava sæð dømi um, at ein einstøk mynd í Firda nærur sigur alla søguna. Í

grundini kann Firda samanberast við nógv størri og uttan iva figgarliga sterkari avisir, sigur Küpper. Ikki færri enn 161 avisir tóku lut í kappingini.

Verdens Gang 19.11.99